

IV PLA MUNICIPAL DE DROGUES
AJUNTAMENT DE SANT ANTONI DE PORTMANY

PLA MUNICIPAL DE DROGUES

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

PLA MUNICIPAL DE DROGUES

Presentació de l'alcalde

El Pla Municipal de Drogues (PMD) de l'Ajuntament de Sant Antoni de Portmany compta amb una dilatada trajectòria de més de deu anys. Va ser el 2012 quan es va materialitzar la idea de posar-lo en marxa i se'n va aprovar el primer document, que aglutinava els objectius i els reptes als quals s'enfronta la nostra societat davant la problemàtica de les addiccions.

D'aleshores ençà, el servei ha esdevengut una eina fonamental en les polítiques municipals de prevenció, tant del consum de substàncies com d'altres tipus de conductes addictives. De bon principi, el PMD es va concebre com un pla divers i modificable, perquè pogués créixer, abastar i afrontar els nous reptes que van sorgint amb el pas del temps.

L'Ajuntament té molt present les preocupacions de la ciutadania respecte d'aquestes qüestions, i posa especial èmfasi a fer un treball de base amb els al·lots, les al·lotes i els joves, posant en marxa programes de prevenció específics i fent una feina en estreta col·laboració amb els diversos centres educatius del municipi.

I és per això que aquest nou PMD, que just ara comença el seu camí per quatre anys més, inclou programes específics de promoció d'hàbits de vida saludable, donant resposta a les demandes específiques de la població i a la mesa intersectorial de salut que de manera trimestral organitza l'Ajuntament.

El meu compromís és continuar creant serveis municipalitzats, amb entitat pròpia i amb personal ben qualificat i format, per oferir un suport professional i realitzar campanyes de sensibilització i informació preventiva per a tota la ciutadania de Sant Antoni de Portmany.

Marcos Serra Colomar

Alcalde de Sant Antoni de Portmany

ÍNDEX

	Pàg.
Introducció -----	1
Marc Normatiu -----	3
Àrees d'actuació i intervenció. Objectius. Programes -----	13
• Prevenció Comunitària -----	14
• Prevenció Escolar-----	19
• Prevenció Familiar -----	25
• Control de la Oferta -----	28
• Reducció de danys -----	30
• Formació i Recerca -----	31
Avaluació d'indicadors -----	32
ANNEX I: Programes -----	42
ANNEX II: Definició de conceptes -----	44
ANNEX III: Classificació de drogues i els seus efectes -----	46

Introducció

Què és un Pla Municipal de Drogues? (PMD)

1. És un instrument que impulsa la corporació local per a conferir estabilitat a les accions i els programes desenvolupats.
2. Serveix per a establir les necessitats a les quals s'ha de respondre, així com els principis generals i específics d'actuació que han d'inspirar els programes destinats a afrontar el fenomen de les drogodependències.
3. Afavoreix la màxima participació d'entitats i administracions des de la seua fase inicial d'elaboració (els estudis de situació preliminars), amb la finalitat de partir d'una anàlisi correcta de la situació sobre la qual hi hagi consens.
4. Du a terme un tractament integral del fenomen de les drogodependències i els fets que el motiven.
5. És un instrument dinàmic, que es modifica a mesura que va canviant la situació social que el motiva.
6. És un instrument aglutinador, que dota de coherència les respostes oferides per les diverses administracions i les aportacions realitzades des d'altres serveis, rendibilitzant els recursos i harmonitzant les iniciatives. Afavoreix la coordinació de les actuacions des de la complementarietat i una atenció més eficaç al fenomen de les drogodependències.
7. El seu disseny ha de preveure la necessitat de realitzar una avaluació continuada, tant del procés com dels resultats.

La funció principal del Pla és, per tant, ser un instrument de planificació i coordinació d'accions en l'àmbit local així com de foment de la participació dels diferents recursos establerts en el municipi per a aconseguir un abordatge integral i complementari de les conductes addictives i les necessitats que puguin sorgir respecte a aquest àmbit. Aquesta atenció integral de la problemàtica d'addicció ha de traduir-se en respostes clares i definides, que englobin mesures de promoció i protecció de la salut, prevenció, assistència i reinserció social.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Una de les funcions del Pla municipal de drogues i altres addiccions és augmentar el nivell d'informació dels ciutadans envers el fenomen de les conductes addictives, sensibilitzant-los sobre les característiques problemàtiques d'aquestes conductes i capacitant-los, cas de ser necessari, per enfrontar-se al problema i poder obtenir ajuda per a la seua resolució.

Per què un 4t Pla Municipal de Drogues a Sant Antoni?

Com als plans anteriors, l'elaboració del IV Pla Municipal sobre Drogues parteix de l'anàlisi de la situació actual al municipi de Sant Antoni de Portmany, sobre la base de les conclusions aportades de l'avaluació dels plans anteriors.

A més, la posada en marxa d'un IV PMD, representa l'èxit i l'acceptació de la ciutadania i especialment de la comunitat educativa del municipi, esdevenint així el PMD un servei amb entitat pròpia, programes consolidats i referent per a aquests.

La necessitat d'un IV PMD es basa en la realitat canviant de la problemàtica de les addiccions, sent les conductes addictives un problema social que genera un gran impacte a causa dels múltiples i diversos efectes adversos que comporten, ja que no sols es veu afectada la persona que les presenta, sinó també el seu entorn familiar, escolar, laboral i social, per tant que implica múltiples sectors de la societat.

Per això, i pel fet que els darrers anys han aparegut noves conductes addictives i noves tipologies de consumidors, la necessitat de crear un PMD que abasti diversos àmbits, que englobi a diferents àrees municipals i que continuï en la línia de recerca i creació de nous programes que tractin aquestes problemàtiques, continua sent, i cada vegada més, un esforç necessari per part de tothom.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

PLA MUNICIPAL DE DROGUES

Marc

Normatiu

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Legislació internacional

Estratègia de la UE en matèria de lluita contra la droga 2013-2020:

- Pla d'acció 2013-2017
- Pla d'acció 2017-2021
- Pla d'acció 2021-2025

Legislació estatal

Constitució Espanyola

Art. 43: Protecció de la Salut com a dret fonamental i establiment de la responsabilitat que tenen els poders públics com garants d'aquest dret:

- Art. 43.1: Es reconeix el dret a la protecció de la salut.
- Art. 43.2: És competència dels poders públics organitzar i tutelar la Salut Pública mitjançant mesures preventives, i de les prestacions i serveis necessaris.
- Art. 43.3: els poders públics fomentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport. Així mateix, facilitaran l'ús adequat i responsable de l'oci.

Pla Nacional sobre drogues (22 de juliol de 1985)

En 1985 es va aprovar el primer Pla nacional sobre drogues al nostre país, des de llavors ha comptat amb elements de planificació en aquest camp. Aquesta iniciativa governamental va ser creada per coordinar i potenciar les polítiques que, en matèria de drogues, es duïguin a terme des de les administracions públiques i entitats socials. Al llarg de les dècades ha proporcionat un marc de referència en les planificacions d'actuacions en l'administració general de l'estat, les comunitats autònomes i les corporacions locals més compromeses en aquest àmbit, a més de les entitats sense ànim de lucre creades per respondre a les problemàtiques relacionades amb addiccions.

La seva existència a donat una línia de continuïtat i consens en resposta a les addiccions, i els seus plans d'accions concreten objectius, accions i activitats.

Estratègia Nacional sobre Addiccions 2017-2024

L'Estratègia Nacional sobre addiccions, iniciada a l'any 2017, ha substituït, en efecte, a l'Estratègia Nacional sobre Drogues, iniciada a l'any 2000 (amb el Reial Decret 1911/1999, de 17 de desembre, en el que s'aprova l'estratègia nacional sobre drogues pel període 2000-2008). Constitueix el mitjà principal pel qual s'estableixen i vehiculen les diferents respostes a nivell local i/o regional. És un marc d'actuació pel desenvolupament de polítiques sobre addiccions a l'estat espanyol, de manera conjunta entre les administracions públiques i autonòmiques.

L'ENA ofereix un marc de referencia amb un enfocament integrat i equilibrat, on totes les administracions públiques i altres entitats concernides, que formen part del PNSB (pla nacional sobre drogaddiccions) puguin dur a terme els plans i programes relacionats amb addiccions. Els seus objectius principals son:

- Assolir una societat més saludable i informada, mitjançant la reducció de la demanda de drogues i de la prevalença de les addiccions en general, i
- Tenir una societat més segura a través de la reducció de l'oferta de drogues i el control d'aquelles activitats que puguin dur a situacions d'addicció.

A causa del fenomen creixent de les addiccions comportamentals i les vinculades al joc (ja sigui en línia o presencial), per primer cop l'estratègia nacional incorpora dos plans d'acció (2017-2020 i 2020-2024) on té com a objectius:

- Disminuir la presència i el consum de substàncies amb potencial addictiu i les addiccions comportamentals.
- Disminuir els danys associats a aquest consum de substàncies, i els ocasionats per les addiccions comportamentals.
- Retardar l'edat d'inici de les addiccions.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Reial decret 740/2021, del 24 d'agost, pel qual es regula l'estratègia nacional sobre drogaddiccions i els seus plans d'actuació.

A l'art. 3 es regulen els plans d'acció sobre addiccions, com a instruments pel desenvolupament dels continguts de la corresponent estratègia i de coordinació dels plans, programes i de les actuacions que es portaran a terme per les administracions públiques per aconseguir les prioritats i objectius d'aquesta Estratègia.

En el marc de la política nacional en la matèria, correspon a l'administració local, a més d'aquelles altres competències que l'ordenament jurídic li confereix, el desenvolupament de les següents funcions:

- Desenvolupar polítiques específiques de prevenció en matèria de drogodependències, fonamentalment en l'àmbit comunitari.
- Procurar la integració social de totes les persones usuàries de drogues, mitjançant el desenvolupament de plans de formació professional i promoció de l'ocupació.
- Elaborar i posar en marxa mesures de limitació de l'oferta i la disponibilitat, fonamentalment de drogues legals.
- Executar la funció i la potestat sancionadores, així com la cooperació de la policia local.
- Coordinar les intervencions en matèria de drogodependències a nivell local.

Llei 23/2022, de 2 de novembre, per la qual es modifica la Llei 13/2011, del 27 de maig, de regulació del joc.

Assenyala entre els seus objectius ineludibles, la tutela i protecció dels menors i els participants als jocs, així com la prevenció de conductes addictives que puguin sorgir en participants. Per això es regula, a l'art. 8 les polítiques sobre un joc responsable o més segur, i la protecció de les persones consumidores d'aquests serveis.

Entre altres mesures, no només s'articulen accions transversals de protecció als participants en els jocs regulats per aquest text legal, sinó que presten especial atenció als grups de participants en risc.

Llei 7/1985, reguladora de les bases de règim local.

Especifica a l'art. 2, que per l'efectivitat de l'autonomia gargaritzada constitucionalment a les entitats locals, de la legislació de l'estat i de les comunitats autònomes, reguladora dels diferents sectors d'acció pública (segons la distribució constitucional de competències), haurà d'assegurar als municipis, les províncies i les illes, el seu dret a intervenir en assumptes que afectin directament als seus interessos, atribuint les competències necessàries de gestió local, de conformitat amb els principis de descentralització, proximitat, eficàcia i eficiència.

L'art. 25, al capítol III, defineix les competències dels municipis en la promoció i el desenvolupament de recursos e instruments de recolzament social. Els municipis, per la gestió dels seus interessos i en l'àmbit de les seves competències, pot promoure activitats i prestar serveis públics que contribueixin en satisfer les necessitats i aspiracions de la comunitat veïnal.

El municipi tindrà com competències pròpies, en termes de legislació de l'estat i de les comunitats autònomes referent a recursos socials, les següents matèries:

- Avaluació e informació de situacions de necessitat social, i la atenció immediata a persones en situació de risc i exclusió social.
- Protecció de la salubritat pública.
- Seguretat en els espais públics.
- Participar en el compliment de la escolaritat obligatòria i cooperar amb les administracions educatives.
- Promocionar un bon ús de les noves tecnologies
- Prestació dels Serveis Socials i de promoció i reinserció social.
- Promoció de l'esport i/o instal·lacions esportives, ocupació del temps lliure.
- Promoció de la cultura i espais culturals.

Llei 14/1986, del 25 d'abril, general de sanitat

Constitueix la resposta normativa bàsica a la regulació constitucional de protecció de la salut. La present Llei té com objectiu la regulació general de totes les accions que permetin fer efectiu el dret de la protecció de la salut, reconegut a l'article 43 i concordants de la Constitució Espanyola.

Legislació autonòmica

Llei 4/2005, de 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions a les Illes Balears

Secció 1a:

Art. 7. Mesures preventives des de l'administració. La prevenció com a eix central de les administracions públiques de les Illes Balears en matèria de drogues i conductes addictives, en el marc de la promoció de la salut.

Art. 8: Objectius:

Dintre del marc de les seves competències, les administracions públiques han de fomentar, desenvolupar, promoure, recolzar, coordinar i avaluar tots els programes que tinguen com objectiu:

- Conèixer la problemàtica relacionada al consum de drogues i conductes addictives.
- Donar informació contrastada a la població sobre substàncies i conductes que puguin generar dependència, els seus efectes i conseqüències derivades del seu ús i/o abús.
- Intervenir sobre els factors de risc o de protecció (psicològics, conductuals, familiars, socials i ambientals), que incideixen en l'aparició del problema, i afavorir el desenvolupament de les actituds, hàbits i valors positius cap a la salut.
- Retardar l'edat d'inici del consum de substàncies, així com l'adquisició de conductes addictives.
- Disminuir la presència, promoció i venda de droga.
- Educar per la salut i hàbits de vida saludable.
- Generar una consciència social en front les drogues.
- Recolzar les organitzacions socials per implicar-les en aquest àmbit.

Secció 2a: Competències dels ens territorials:

Art. 45 Els municipis

Art. 45.1.e Competències dels municipis de més de 20.000 habitants:

- Elaborar, aprovar i executar els plans municipals d'actuacions sobre drogodependències, en coordinació i de conformitat amb els criteris establerts per el Pla d'actuacions sobre drogodependències de les Illes Balears.

- Procurar la formació i el reciclatge en matèria de drogues i altres addiccions del personal al servei de la pròpia administració local.
- Donar suport a les associacions i les entitats que duguin a terme al municipi programes i actuacions previstes en el Pla autonòmic de drogues de les Illes Balears.
- Promocionar la participació social en aquesta matèria dins del seu àmbit territorial.

Llei 10/2006, de 26 de juliol, integral de la joventut

Art. 2: Les polítiques en matèria de joventut les ha de dur a terme, a l'àmbit de les Illes Balears, l'administració pública que, en cada cas, tingui atribuïda la competència.

Art.3: Les polítiques de joventut han de perseguir bàsicament: impulsar polítiques de promoció de la salut i hàbits saludables entre els joves que permetin, així mateix, un major coneixement sobre les conductes de risc en aquells aspectes que els hi afecten especialment com són la sexualitat, les drogodependències i la nutrició.

Art. 10 Competències dels ajuntaments: mitjançant els serveis d'informació juvenil que els municipis creïn i mantinguin, amb el reconeixement previ pel procediment establert reglamentàriament, els ajuntaments poden oferir informació a la joventut de manera que puguin orientar i assessorar a la població juvenil del seu municipi, entre d'altres, en matèries que regula aquesta llei.

- A) Participar en la planificació en els àmbits autonòmics e insulars de les polítiques juvenils e impulsar les actuacions que es duguin a terme en l'àmbit municipal.
- B) Elaborar plans i programes d'àmbit municipal en relació amb la joventut.
- C) Portar a terme activitats culturals, esportives i d'ocupació de temps lliure de la joventut del municipi.

Art. 26 Joventut i salut: Art. 26.2. L'administració autonòmica ha de desenvolupar, juntament amb pares, mares i tutors de menors i en general amb la resta d'administracions públiques i entitats privades competents (especialment entitats sense ànim de lucre), programes d'hàbits saludables:

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

- a) De prevenció i tractament de drogodependències.
- b) D'educació afectiu-sexual.
- c) De prevenció i tractament de malalties de transmissió sexual
- d) De prevenció de embarassos no desitjables.
- e) De prevenció de trastorns alimentaris
- f) De prevenció d'accidents de transit.
- g) De qualssevol altre qüestió relacionada amb salut que sigui d'interès per la joventut.

Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears (text consolidat de 31/12/2022)

Que té per objectiu la regulació d'actuacions, de prestacions i serveis en matèria de salut pública que es desenvolupen en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les illes Balears.

Art.16. Competències dels municipis.

1. D'acord amb la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, les competències en matèria de salut pública que l'atribueixen la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat i la legislació de règim local.
2. La comunitat autònoma pot transferir o delegar als municipis qualssevol funció sanitària en les condicions previstes en la legislació vigent.

Pla d'Actuació en Drogodependències i Addiccions de les Illes Balears 2007-2011

Seguint els dictats establerts en la Llei 4/2005, del 29 d'abril, sobre drogodependències i altres addiccions de les Illes Balears (BOIB núm. 71), que a l'article 50 explica que:

- El Pla d'actuacions de drogodependències i addiccions de les Illes Balears es un instrument de referència per la planificació i l'ordenació de totes les actuacions en matèria de drogues i altres addiccions, que es porten a terme en l'àmbit de les Illes Balears.
- Ha de ser vinculant per totes les administracions, entitats privades e institucions que porten a terme actuacions en matèria de drogodependències o altres addiccions.
- Té caràcter temporal i la seva vigència i revisió està prevista al mateix pla.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Emmarca com objectius generals:

- Prevenir, evitar o reduir al màxim el consum de qualssevol droga i la seva repercussió en els diferents àmbits d'acció (individual, familiar, comunitari, social, laboral, escolar, penitenciari...).
- Evitar o retardar l'edat d'inici de consum.
- Afavorir el desenvolupament de pautes per deixar l'addició o drogodependència.
- Velar pels drets de qui no vol consumir.
- Augmentar la sensibilització social en torn al risc i conseqüències associades al consum de qualssevol droga.
- Disminuir mortalitat e ingressos associats al consum.
- Consolidar, millorar i refermar programes assistencials de reducció de danys entre la població drogodependent.

Llei 8/2014, de l'1 d'agost, del joc i les apostes a les Illes Balears (modificada per la Llei 9/2023, de 3 d'abril)

Aquesta Llei té per objecte regular, en l'àmbit territorial de la comunitat autònoma de les Illes Balears, les activitats relatives al joc i apostes en les seves diferents modalitats. El seu objectiu es protegir als col·lectius més vulnerables i donar la màxima seguretat i protecció jurídica als ciutadans.

- Al Decret 42/2017, de 25 d'agost, s'aprova el Reglament d'apostes de la comunitat autònoma de les illes Balears, atenen la necessitat de planificar la ubicació de les sales de joc i els locals específics respecte als centres educatius, i
- Al Decret 42/2019, de 24 de maig, s'aprova el Reglament de sales de joc, màquines i empreses de la comunitat autònoma de les Illes Balears dedicats a la seva explotació, i altres normes en matèria de joc.

Llei 5/2022, de 8 de juliol, de polítiques de joventut de les Illes Balears (text consolidat de 23/3/2023)

Les polítiques de joventut son totes aquelles actuacions dirigides a millorar les condicions socials dels joves, acompanyant-los al seu procés vital, i capacitant-los per assolir competències

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

personals i professionals que propiciïn la seva autonomia, emancipació i participació en tots els àmbits socials.

Art. 5. Drets específics dels joves.

Dret a ser considerats un col·lectiu amb necessitats i demandes específiques, susceptibles d'actuacions especialment dissenyades per ells o, en tot cas, tenint-los en compte; i a participar en l'elaboració de les polítiques que els afecten.

Art 32. Salut

Fomentar els hàbits de consum saludable i responsable entre la població jove. Entre els seus objectius i línies d'actuació promoguts i finançats per l'administració pública estan:

A) Col·laborar en l'adquisició de coneixements, actituds i habilitats que contribueixen en la salut dels joves, en temes com l'alimentació saludable, l'activitat física, la salut afectivosexual, la salut mental, la prevenció d'addiccions i seguretat... mitjançant programes d'educació per la salut.

G) Formació específica per evitar les addiccions: joc, drogues, alcohol, entre d'altres.

Àrees d'actuació i intervenció. Objectius. Programes.

Àrea d'actuació: prevenció comunitària

La prevenció comunitària consisteix en el desenvolupament de les accions i programes que tendeixen a modificar i millorar la formació integral, els nivells d'informació i la qualitat de vida de les persones del municipi. És una acció anticipatòria per a evitar riscos i/o reduir la freqüència de problemàtiques socials com ara les addiccions amb o sense substància i els seus efectes.

Objectius:

A) Sensibilitzar, informar i formar en matèria de drogodependències i conductes addictives a la població en general.

- Realització de campanyes preventives i informatives sobre la promoció d'hàbits de vida saludable, prevenció de drogodependències i consum d'alcohol i tabac, entre d'altres, destinades a joves i adults del municipi en col·laboració amb altres entitats tant públiques com privades.
- Informar a través de xarxes socials, d'activitats d'oci alternatiu, tallers i activitats, a més d'articles i informació d'interès general relacionats amb els àmbits d'actuació del PMD.
- Inclusió de missatges preventius en cartelleria i publicitat de l'Ajuntament relacionats amb les festes i l'oci.
- Incorporació de continguts relacionats amb la prevenció de drogodependències i el foment d'hàbits de vida saludable en totes les activitats dutes a terme pel PMD.
- Facilitar informació als mitjans de comunicació de totes les actuacions que el PMD dugui a terme, així com les dades que puguin ser d'interès per a l'opinió pública.

B) Promocionar activitats d'oci i temps lliure que fomentin hàbits de vida saludable.

- Impulsar l'inici de programacions esportives amb caràcter preventiu enfront del sedentarisme, l'abús de noves tecnologies i el consum de substàncies.
- Inclusió en totes les activitats programades pel Espai Jove i dirigides a nens i joves de continguts relacionats amb la prevenció de conductes addictives i promoció d'hàbits de vida saludables.
- Incorporació en els programes de les escoles d'estiu municipals, d'activitats

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

específiques del PMD relacionades amb la formació en habilitats socials i emocions, oci alternatiu, prevenció de conductes addictives, i foment d'hàbits de vida saludables.

C) Col·laborar i facilitar el desenvolupament d'activitats dutes a terme per oenagés, associacions i altres institucions del municipi que es considerin una millora per al PMD.

- Coordinació amb les diferents àrees mitjançant reunions que ens ajudin a saber quines activitats es duen a terme al llarg de l'any.
- Informar des del PMD de les activitats dutes a terme les diferents institucions del municipi.

D) Coordinar tota activitat de prevenció i intervenció relacionada amb l'objectiu d'aquest Pla, tant d'institucions i entitats tant públiques com privades.

- Coordinació amb les diferents entitats de l'illa que treballen al municipi amb la finalitat de conèixer les activitats que duen a terme i els programes que apliquen.
- Realitzar una guia de recursos relacionats amb el PMD que treballen al municipi.
- Servir de nexa d'unió entre aquestes institucions i els centres educatius i famílies del municipi.

Programes

Durant els pròxims quatre anys, s'espera dur a terme una sèrie de programes i activitats elaborats des del PMD en col·laboració amb altres àrees municipals, així com d'altres futurs que vagin creant-se arran de necessitats detectades. Per això, hem cregut necessari, no només estructurar aquests programes, sinó indicar la temàtica i a qui va dirigit, amb la finalitat que pugui ser un Pla modificable i millorable al llarg d'aquests anys. Els programes que portarà a terme el PMD dintre de l'àrea comunitària, són:

PROGRAMA PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

DIES MUNDIALS

1. DESCRIPCIÓ

Visibilització de dies assenyalats en la prevenció i la lluita contra les addiccions, així com altres dates amb relació sobre la promoció d'hàbits de vida saludable.

Entre aquests dies hi ha el Dia de la dona, el Dia mundial sense tabac, el Dia mundial sense drogues, etc.

2. OBJECTIUS GENERALS

Sensibilització, informació i formació en matèria d'addiccions, i promoció d'hàbits de vida saludables per a tota la població.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins del Programa són:

- Realització de campanyes informatives sobre promoció d'hàbits saludables i prevenció del consum de drogues i altres addiccions, destinades especialment a adults joves i en col·laboració amb institucions i servei especialitzat.
- Activitats, actes i dinàmiques dirigides a tota la població per a fer visible la problemàtica en qüestió i proporcionar informació i recursos d'interès en l'illa d'Eivissa.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit a tota la població del municipi de Sant Antoni de Portmany.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme per tècnics de Serveis Socials i del PMD amb la col·laboració d'entitats com AA. AA., NN.AA., AECC, etc.

PROGRAMA PREVENCIÓ COMUNITÀRIA

ACTIVITATS PREVENTIVES EN LES ESCOLES D'ESTIU MUNICIPALS

1. DESCRIPCIÓ.

Durant els mesos d'estiu, des del PMD del municipi es realitzaran un taller d'habilitats socials i emocions. En aquests tallers tractem d'una forma dinàmica, a través de jocs i activitats grupals, diferents maneres de gestionar emocions i habilitats per a la vida.

Entre les temàtiques tractades hi ha: l'autoconcepte, l'autoestima, metes, comunicació assertiva, empatia, gestió d'emocions, violència entre iguals, etc.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Aprendre a comunicar-se de manera assertiva i gestionar les respostes passives i / o agressives.
- Dotar-se d'estratègies per a expressar les seues opinions, desitjos, gustos, preferències, etc., així com formular peticions i saber dir "no".
- Identificar emocions pròpies i alienes basant-nos en els principis de l'empatia.
- Proporcionar les habilitats necessàries per a establir relacions positives.
- Millorar la comunicació verbal i no verbal. Comunicació basada en llenguatge positiu.
- Ser capaç de tenir en compte el punt de vista dels altres (interessos, desitjos, emocions, etc.).
- Aprendre a iniciar, mantenir i finalitzar converses que generin oportunitats de relació de qualitat.
- Adquirir eines per la gestió d'emocions, afrontar les crítiques i saber respondre adequadament.
- Identificar situacions interpersonals que generen conflictes i aplicar mètodes de resolució efectius.

3. ACCIONS.

El taller es du a terme a través del treball grupal, amb jocs, dinàmiques i treball en equip, on tractem les emocions pròpies i alienes i potenciem l'aprenentatge d'habilitats socials i la companyia.

Al llarg d'aquests tallers, també es tracta de manera transversal la prevenció de conductes addictives i la igualtat de gènere així com mitjançant activitats específiques.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Nens i nenes de les escoles d'estiu municipals.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ.

Els tallers s'organitzen i duen a terme pel tècnic del PMD amb suport dels monitors i monitores de temps lliure de les escoles d'estiu municipals. Aquests tallers s'oferiran en les reunions de coordinació a les Escoles d'estiu.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Àrea d'actuació: prevenció escolar

L'àmbit escolar és un dels escenaris prioritaris de la prevenció, probablement és més rellevant per a constituir l'espai en el qual les actuacions siguin més efectives.

Per aquesta raó, el PMD ha de col·laborar amb els centres educatius del municipi, articulant una xarxa que pugui canalitzar i coordinar totes les iniciatives municipals i supramunicipals, dirigides a prevenir el consum de drogues i altres conductes addictives, així com promocionar hàbits de vida saludables dins del municipi.

Objectius:

A) Fomentar activitats d'informació i sensibilització dirigides a tota la comunitat educativa.

- Informar personalment els centres educatius del municipi de totes les activitats preventives que l'Ajuntament i el PMD ofereixen per a animar-los a participar.
- Afavorir la vinculació dels centres educatius amb les accions preventives impulsades pels diferents òrgans municipals implicats en el desenvolupament del PMD.

B) Col·laborar en la detecció i intervenció en situacions en les quals es produeixi consum de drogues.

- Treballar en xarxa amb els serveis socials municipals i la Policia referent per a detectar de forma immediata els possibles riscos als quals es poden exposar els adolescents que consumeixen.
- Plantejar accions conjuntes d'intervenció amb els altres recursos i/o serveis específics, en aquelles situacions relacionades amb consum de drogues i altres conductes addictives o produïdes pel mal ús de les noves tecnologies, que afectin un alumne o a un grup.
- Crear espais on treballar amb els adolescents amb consum i orientar-los per la seua reinserció.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

C) Posar en marxa programes concrets propis del PMD.

- Implementar els programes que s'han creat al llarg del darrer PMD, i crear-ne de nous en funció de les necessitats que es vagin detectant i les demandes dels centres educatius.
- Avaluar els programes que es duguin a terme i el grau de satisfacció dels destinataris.

D) Crear espais de coordinació amb els equips directius i claustres per a aportar respostes a demandes concretes.

- Treballar en xarxa amb els centres educatius per saber quines situacions es presenten al seu dia a dia i quines són les seues necessitats reals, les quals poden ser canviants.

Programes:

ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

ACTIVITATS DE PREVENCIÓ MAL ÚS I/O ABÚS DE NOVES TECNOLOGIES

1. DESCRIPCIÓ:

Activitats de caràcter universal que tracten els riscos derivats del mal ús i/o abús de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació.

En aquest taller es pretén donar a conèixer als nens/es sobre la realitat de l'ús que fan de les noves tecnologies, dels riscos que poden trobar i donar-lis eines per utilitzar-les de manera responsable.

2. OBJECTIUS GENERALS:

- Conèixer l'ús que fan els alumnes de primària de les noves tecnologies.
- Proporcionar informació objectiva i clara sobre els riscos d'internet, mòbils i videojocs i fer-los reflexionar sobre el seu ús.
- Analitzar els riscos derivats del mal ús.
- Donar eines als nens/es del municipi per un bon ús de les noves tecnologies.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme en aquestes activitats són:

- Fer reflexionar sobre la importància de l'oci i el temps lliure.
- Conèixer els avantatges i els riscos d'Internet.
- Aprendre normes bàsiques sobre el seu ús.
- Ensenyar habilitats socials per a mantenir bones relacions amb uns altres i valorar les pròpies habilitats.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

Alumnes de escoles d'estiu del municipi de Sant Antoni i usuaris de l'Espai Jove.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme pel tècnic/a del PMD, en col·laboració amb els monitors i monitores de l'Espai jove i de l'escoles municipals d'estiu de Sant Antoni.

ÀREA PREVENCIÓ ESCOLAR

PROGRAMA PREVENCIÓ D'APOSTES I JOC EN LÍNIA.

1. DESCRIPCIÓ.

El darrers anys, són cada vegada més els joves que presenten problemàtiques de joc patològic, potenciat per la facilitat d'accés mitjançant dispositius amb Internet.

Les cases d'apostes, tant físiques com en línia, han proliferat en el nostre entorn i es fa difícil controlar les edats i l'ús que realitzen els menors.

El programa pretén, mitjançant un format xerra-col·loqui, donar la informació necessària als joves sobre la facilitat que aquest tipus de conductes afecti la nostra vida diària de manera negativa i desenvolupem un addicció comportamental.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Prevenir les conductes derivades del joc patològic en joves entre 12 i 17 anys.
- Reduir o limitar les hores de joc i accés a webs de pagament i aplicacions d'apostes esportives en línia.
- Adquirir una actitud de joc sa per al correcte desenvolupament conductual.
- Informar sobre les conseqüències del joc patològic sobre la salut.

3. ACCIONS

Les actuacions dutes a terme en aquest programa aniran enfocades a:

- Explicar a través d'una xerrada informativa, de les conseqüències que el joc patològic i les apostes poden ocasionar en les nostres vides.
- Reflexionar sobre la raó que ens porta a la despesa monetària.
- Generar un debat sobre la realitat d'avui per a l'adolescència i alternatives d'oci.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Joves entre 12 i 17 anys que assisteixin als centres educatius del municipi. El programa s'oferirà a tots els cursos entre 6è de primària i el Batxillerat.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ.

El programa es realitzarà a través del programa de Policia Referent amb la col·laboració del PMD i Serveis Socials.

ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

TALLERS DE PROMOCIÓ D'HÀBITS DE VIDA SALUDABLE.

1. DESCRIPCIÓ:

Tallers d'educació per la salut que es dirigeix a alumnes de primària i secundària de l'escoles d'estiu de Sant Antoni de Portmany.

- Eix temàtic: centrat en els hàbits de salut sobre els quals el programa vol incidir: alimentació, activitat i descans, alcohol, tabac, medicaments, higiene i seguretat.
- Eix transversal: relatiu a les habilitats per a la vida (acte-respecte, afrontar els desafiaments, manejar la tensió, relacionar-se i prendre decisions), sobre el desenvolupament de les quals pivota el programa.

2. OBJECTIUS GENERALS:

Educar en hàbits de vida saludable a les nenes i els nens del municipi, així com proporcionar-los les eines necessàries per a la presa de decisions.

3. ACCIONS

Les accions que es duren a terme dins del Programa són:

- Es lliurarà als monitors material necessari per a poder dur a terme el taller a l'aula, així com una guia d'aplicació.
- Es treballarà amb una guia didàctica per al professorat que presenta les pautes metodològiques i les activitats suggerides per a la dinamització educativa del programa.
- A més el programa compta amb una guia per a pares, en la qual s'explica el treballat.
- Finalment s'ofereix a cada centre una sèrie de xerrades/tallers temàtiques que seran dutes a terme tant per el/la tècnic del PMD com per altres professionals de la salut i l'educació.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

Els tallers / xerrades està dirigit a tot l'alumnat de les escoles d'estiu de Sant Antoni de Portmany.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

S'impartirà pel tècnic/a del PMD a petició de les Escoles d'estiu i Espai jove del municipi.

ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR

TALLER DE PREVENCIÓ DE CONSUM DE SUBSTÀNCIES ADDICTIVES.

1. DESCRIPCIÓ.

Tallers/Xerrades on s'informa sobre els conceptes bàsics relacionats amb l'addicció a les drogues. Està destinat pels més joves, on ens centrarem en les drogues més consumides en aquestes edats, i el primer contacte amb aquestes: tabac, alcohol i cànnabis.

S'obrirà un espai de debat per a comptar experiències personals i aclarir dubtes.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Informar, formar i sensibilitzar als joves per a fomentar actituds responsables davant el consum de drogues.
- Analitzar els coneixements, pràctiques i actitud de la població juvenil en referència al consum de drogues, els seus efectes i conseqüències a nivell físic i social.

3. ACCIONS

Les accions dutes a terme durant el programa són:

- Xerrades amb participació activa de l'alumnat.
- Projectió de material audiovisual per a donar suport al procés.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Usuaris de l'Espai jove de Sant Antoni de Portmany.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ.

El taller serà impartit per part del tècnic del PMD en activitats de les escoles d'estiu.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Àrea d'actuació: prevenció familiar

La família constitueix l'eix fonamental de suport per al desenvolupament integral de tota persona, constituint el nucli bàsic on es creix, exercint un paper determinant en l'educació i sent el principal transmissor de valors que són clau en la formació dels i les menors com a éssers autònoms i responsables.

En aquest àmbit, la intervenció va dirigida a sensibilitzar i formar a pares i mares sobre l'important paper que ocupen en la prevenció, i sobre l'atenció que han de prestar als primers símptomes de consum o conductes addictives.

Objectius:

A) Informar sobre els programes i actuacions de prevenció en l'àmbit familiar que es duen a terme.

- Informar les AMIPA dels centres educatius sobre els programes oferts pel PMD.
- Oferir un punt d'informació sobre conductes addictives i un lloc al qual acudir on trobar un espai personal amb la persona encarregada del PMD.

B) Sensibilitzar i formar als pares i les mares perquè, involucrats adequadament en l'educació dels seus fills, siguin capaços de potenciar els factors de protecció que garanteixin un desenvolupament personal òptim.

- Promoure la implicació de les famílies i sensibilitzar els pares i les mares de la importància del seu paper en l'educació dels seus fills i filles i les conductes que tendran fora del domicili.
Actuar com a agents preventius.
- Utilitzar les xarxes socials a la disposició del PMD per a oferir tallers i activitats dirigides als adolescents i les seues famílies.
- Dissenyar tallers en els quals es treballi amb els menors infractors amb mesures substitutives a la penalització que se li hagi imposat.

ÀREA DE PREVENCIÓ FAMILIAR

ATENCIÓ PERSONALITZADA A MENORS I FAMÍLIES

1. DESCRIPCIÓ.

El PMD pretén oferir un espai de consulta per a adolescents i les seues família sobre la problemàtica de les addiccions, tant a substàncies com comportamentals.

En aquest espai, es durà a terme una atenció personal, de manera confidencial, on treballar en conjunt pautes i activitats que ens ajudin a prevenir o solucionar actituds negatives relacionades amb el tema.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Proporcionar als joves del municipi un espai on expressar els seus dubtes, demanar informació o ajuda, sobre temes relacionats amb les addiccions o problemàtiques derivades d'un mal ús de les noves tecnologies.
- Servir de suport i guia als pares i mares dels menors.
- Dotar tots dos de pautes i eines per a afrontar la problemàtica.

3. ACTUACIONS.

Es realitzaran entrevistes personals amb els menors i/o les seues famílies per a poder treballar aspectes relacionats amb els consums de substàncies addictives i mal ús de noves tecnologies.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Menors i famílies derivades de serveis socials, policia referent, centres educatius o per iniciativa pròpia, que requereixin suport i informació.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

El programa es durà a terme des del PMD, amb la col·laboració de l'Espai Jove.

ÀREA DE PREVENCIÓ FAMILIAR

PROGRAMA DE PREVENCIÓ EN PATOLOGIA DUAL

1. DESCRIPCIÓ.

Es pretén oferir un recurs de consulta per a joves i les seues famílies sobre la problemàtica de les addiccions i la seua relació amb la salut mental. En aquest espai, es durà a terme un atenció personal, de manera confidencial, on treballar en conjunt pautes i activitats que ens ajudin a prevenir o solucionar les dificultats que comporta la simultaneïtat de l'abús de substàncies i les malalties d'addiccions amb altres trastorns mentals.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Proporcionar als joves del municipi un espai on expressar els seus dubtes, demanar informació o ajuda, sobre temes relacionats amb els trastorns mentals i la seua relació amb substàncies addictives
- Servir de suport i guia per a famílies.
- Dotar a familiars i pacients de l'àrea de salut, pautes i eines per a afrontar la problemàtica.
- Dar a conèixer als joves i els seus familiars els recursos dels que disposem en relació a la patologia dual.

3. ACTUACIONS.

- Xerrades als instituts durant el curs escolar, sobre la relació de les addiccions amb altres trastorns de salut mental, i de les dificultats que s'enfronta la població amb la simultaneïtat d'aquests dos trastorns. Donar-lis eines en la detecció d'emocions relacionades al consum de substàncies (Ed. emocional) , i explicar les conseqüències que té aquest consum.
- Donar visibilitat a les dificultats que s'enfronten les persones que pateixen aquest trastorn i les seues famílies, i establir un recurs psiquiàtric tant per usuaris com per a famílies en relació a la patologia dual.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA.

Menors i famílies derivades des de l'àrea de Salut, Serveis socials, i/o policia referent que requereixin suport i informació.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

El programa es durà a terme des del departament de Salut, amb la col·laboració del PMD i **ASPADIF** (Associació de Patologia Dual d'Eivissa i formentera).

Àrea de prevenció: control de l'oferta

S'ha comprovat que existeix correlació entre una major disponibilitat de les drogues i l'augment del seu consum. Per aquest motiu, cal dur a terme actuacions encaminades a aconseguir que es compleixin les normes de regulació i control de la promoció, la venda i el consum de drogues.

Objectius:

A) Informar els titulars i treballadors de les bodegues i els locals d'oci nocturn sobre la normativa vigent quant a la venda, el consum i la publicitat d'alcohol i tabac.

- Es duran a terme campanyes d'informació sobre la normativa vigent amb relació a la venda, consum i publicitat de begudes alcohòliques i tabac, entre els venedors i expenedors d'aquestes substàncies; bodegues i locals d'oci nocturn.
- Es repartiran cartells amb la normativa vigent perquè tant bodegues com locals d'oci nocturn les tenguin en un lloc visible i de manera obligatòria.

B) Afavorir el compliment de la normativa vigent en matèria de control de la venda i consum de drogues.

- Es duran a terme inspeccions de manera regular i continuada en els establiments on s'exposin i/o consumeixin begudes alcohòliques i/o tabac, amb la finalitat de fer complir la normativa vigent.
- Es comprovarà que es compleix amb la normativa vigent, recollida a l'article 42 (Normes de conducta) de l'Ordenança municipal de Sant Antoni, de tinença de cartelleria visible durant cada Inspecció i si no es compleix, se sancionarà.
- La via pública serà objecte d'Inspecció i vigilància, posant especial atenció als grups de joves que facin botellades i/o consumeixin altres substàncies, casos en els quals es faran de manera immediata actuacions de prevenció i informació.
- Es promourà la coordinació entre la Policia Local i altres cossos de seguretat de l'Estat.

Programes:

ÀREA DE CONTROL DE L'OFERTA

POLICIA REFERENT

1. DESCRIPCIÓ

Programa dedicat al control de l'oferta del municipi que, mitjançant dispositius, intentarà vetllar per la seguretat i la salut dels adolescents de la zona. També serà l'encarregat de l'àrea de reducció de danys.

2. OBJECTIUS GENERALS

- Reduir la presència de drogues al carrer i reduir el seu consum.
- Aplicar la legislació vigent en relació a les botellades i al consum d'alcohol en la via pública.
- Vetllar per la seguretat dels adolescents del municipi.

3. ACCIONS

Les accions que es duran a terme dins del Programa són:

- Dispositius antibotellada en caps de setmana alterns.
- Control de la venda d'alcohol a les bodegues.
- Control dels locals d'oci nocturn quant a venda i presència de menors.
- Control de l'absentisme escolar.
- Controls de trànsit, alcoholèmia i altres substàncies.

4. POBLACIÓ DESTINATÀRIA

El programa està dirigit als adolescents del municipi en general.

5. DEPARTAMENT I ORGANITZACIÓ

Aquest programa es durà a terme amb la col·laboració de l'àrea de Governació i la Policia Local de Sant Antoni.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Àrea de prevenció: reducció de danys

La reducció de danys té com a objectiu prioritari disminuir i minimitzar els efectes negatius derivats del consum de drogues, evitant danys al mateix usuari, a terceres persones i al conjunt de la societat. En aquesta línia, s'ha de desenvolupar diverses actuacions tendents a evitar el consum i les conseqüències que se'n deriven.

Objectius:

A) Desenvolupar actuacions dirigides a reduir els accidents de trànsit associats amb el consum d'alcohol i drogues.

- Es realitzaran de forma continuada controls d'alcoholèmia i drogues, posant especial atenció als joves durant els caps de setmana i les festes del municipi.
- Es desenvoluparan, dins dels tallers amb menors infractors, continguts relacionats amb els perills per a la seguretat viària de consumir alcohol i drogues.
- Es fomentaran accions de promoció de transport alternatiu, així com del conductor assignat, especialment en joves. Es tractarà de coordinar formacions amb autoescoles del municipi.

Àrea de prevenció: formació i recerca

La necessitat d'actualitzar el coneixement sobre els factors, les característiques i les conseqüències del consum de drogues, els patrons i nivells de consum, així com l'eficàcia de les actuacions que es duen a terme, resulta essencial a l'hora d'assegurar la millora continuada i la consecució dels objectius.

A) Augmentar i actualitzar els coneixements relacionats amb la prevenció de drogodependències i altres addiccions dels professionals implicats en el desenvolupament i posada en marxa de les actuacions plantejades en el PMD.

- Es duran a terme cursos de formació periòdics, dirigits a tots aquells professionals municipals implicats en el PMD.

B) Afavorir la formació i el reciclatge de monitors i mediadors en la prevenció de les drogodependències i altres conductes addictives.

- Es facilitarà l'assistència de professionals que desenvolupin la seua activitat laboral principalment amb població infantil i juvenil, a cursos i formacions organitzades pel PMD així com per altres entitats, i que puguin ser útils per al desenvolupament de les seues funcions.

C) Avaluació de l'execució del IV PMD

- Es durà a terme una avaluació anual per a analitzar i, si és necessari, reorientar les actuacions amb la finalitat d'aconseguir els objectius plantejats.
- En finalitzar els quatre anys de vigència del Pla, es durà a terme una avaluació final que permetrà valorar la consecució dels objectius previstos.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

Avaluació d'indicadors

Directrius d'avaluació.

L'avaluació constitueix un element essencial en la planificació de les actuacions del Pla i ha de ser present en tot el procés.

Cada projecte i acció planificada ha d'incloure en el seu disseny un sistema d'avaluació que permeti realitzar un seguiment continuat de les intervencions i conèixer els resultats obtinguts.

Aquesta avaluació resulta eficaç a l'hora de resoldre els problemes que poden sorgir durant el desenvolupament de les intervencions, per a redefinir i estimar la consecució dels objectius plantejats, així com per a valorar el propi procés d'implementació de programes.

A més de l'avaluació de totes les actuacions, es durà a terme una avaluació anual que s'ha de recollir en un únic document, totes les intervencions dutes a terme i els resultats obtinguts. Això permetrà la presa de mesures de reajustament i correcció, en cas necessari.

En aquesta ocasió, i per l'experiència d'aquests anys, considerem que és més efectiu realitzar la memòria anual del PMD amb periodicitat escolar, ja que la majoria de programes s'implanten és aquest àrea i les dades resultarien més fiables.

El període estival, que es dedica a projectar, temporalitzar i preparar el següent curs, és el moment idoni per a extreure dades i poder analitzar-les adequadament.

El darrer semestre de vigència del IV PMD es durà a terme l'avaluació global a partir de les dades obtingudes en les avaluacions anuals. Aquest procés final d'avaluació permetrà conèixer el grau de consecució dels objectius proposats i obtenir dades que permetin optimitzar el disseny i planificació del pla següent. Per començar, es proposaran una sèrie d'indicadors concrets que faran possible aquesta avaluació.

Ajuntament de
Sant Antoni de Portmany

PLA MUNICIPAL DE DROGUES

Així mateix, haurem de matisar en aquest punt que els indicadors podrien ser modificats al llarg de la pròpia avaluació del procés, ja que poden aparèixer nous ítems o variables que hauran de ser tinguts en compte.

Un Pla Municipal de prevenció de conductes addictives que ha de donar resposta a un fenomen tan canviant com és el de les addiccions, i adaptar-se a les peticions que vagin sorgint per part de la comunitat educativa i la població en general, no pot ser un Pla estàtic sinó que s'ha d'anar modificant al llarg del procés.

Indicadors per àrees de actuació

ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA		
Sensibilitzar, informar i formar en matèria de drogodependències i conductes addictives a la població en general.	Realització de campanyes preventives i informatives sobre la promoció d'hàbits de vida saludable, prevenció de drogodependències i consum d'alcohol i tabac, entre altres, destinades a joves i adults del municipi en col·laboració amb altres entitats tant públic com privades.	Nre. d'actuacions Nre. de participants. Nre. d'enquestats
	Informar a través de xarxes socials, d'activitats d'oci alternatiu, tallers i activitats, a més d'articles i informació d'interès general relacionats amb els àmbits d'actuació del PMD.	Data d'inici Nre. de publicacions Nre. de visites/agrada
	Inclusió de missatges preventius en cartelleria i publicitat de l'Ajuntament relacionat amb les festes i l'oci.	Nre. de missatges preventius inclosos. Nre. de material repartit
	Incorporació de continguts relacionats amb la prevenció de drogodependències i el foment d'hàbits de vida saludable en totes les activitats dutes a terme pel PMD.	Nre. d'activitats Nre. de material preventiu Nre. de persones enquestades
	Facilitar informació als mitjans de comunicació de totes les actuacions que des de el PMD es duguin a terme, així com altres dades que puguin ser d'interès per a l'opinió pública.	Nre. de mitjans informats Nre. de notícies publicades

Promocionar activitats d'oci i temps lliure que fomenten hàbits de vida saludable.	Impulsar l'inici de les programacions esportives amb caràcter preventiu davant del sedentarisme, abús de noves tecnologies i el consum de substàncies.	Nre. d'accions Nre. de participants Nre. d'hores
	Inclusió en totes les activitats programades per l'Espai Jove i dirigides a nens/nenes i joves, de continguts relacionats amb la prevenció de conductes addictives i la promoció d'hàbits de vida saludables.	Nre. d'activitats. Nre. participants Nre. hores
	Incorporació en els programes de les escoles d'estiu municipals, d'activitats específiques del PMD, relacionades amb la formació d'habilitats socials i emocions, oci alternatiu, prevenció de conductes addictives i el foment d'una vida saludable.	Nre. d'activitats Nre. participants Nre. Hores
Col·laborar i facilitar el desenvolupament d'activitats portades a terme per oenagés, associacions i altres institucions del municipi que es consideren una millora pel propi PMD.	Coordinació amb les diferents àrees mitjançant reunions que ens ajuden a saber quines activitats es porten a terme al llarg de l'any.	Nre. de reunions Nre. activitats
	Informar des de el PMD de les activitats portades a terme per les diferents institucions del municipi.	Nre. de persones informades Nre. d'activitats

ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR		
Fomentar activitats de informació i sensibilització dirigides a tota la comunitat educativa.	Informar personalment els centres educatius del municipi de totes les activitats preventives que l'Ajuntament i el PMD ofereixen per animar-los a participar.	Nre. de visites Nre. d'alumnes Nre. de centres
	Afavorir la vinculació dels centres educatius amb les accions preventives impulsades pels diferents òrgans municipals implicats en el desenvolupament del PMD.	Nre. de persones vinculades Nre. d'accions
Col·laborar en la detecció i intervenció en situacions en què es produeixi consum de drogues.	Treballar en xarxa amb els serveis socials municipals i Policia referent per detectar de forma immediata els possibles riscos als quals s'exposen els adolescents que consumeixen.	Nre. d'accions Nre. de deteccions Nre. de reunions
	Plantejar accions conjuntes amb altres recursos i/o serveis específics, en situacions relacionades amb el consum de drogues i altres conductes addictives, o produïdes pel mal ús de les noves tecnologies, que afecten l'alumne o un grup.	Nre. d'accions Nre. de participants. Nre. de reunions.
	Crear espais on treballar amb els adolescents amb consum i orientar-los per la seua reinserció.	Nre. d'activitats Nre. de participants Nre. d'hores. Nre. d'entrevistes.

Posar en marxa programes concrets propis del PMD	Implementar els programes que s'han creat al llarg del darrer PMD, i crear-ne de nous en funció de les necessitats que es detectin i de les demandes dels centres educatius.	Nre. de programes Nre. d'alumnes Nre. de centres educatius.
	Avaluar els programes que es duguin a terme i el grau de satisfacció dels destinataris.	Nre. d'avaluacions Nre. de destinataris
Crear espais de coordinació amb els equips directius i els claustrs per poder aportar respostes a les demandes concretes.	Treballar en xarxa amb els centres educatius per saber quines situacions es presenten al seu dia a dia i quines son les necessitats reals, les quals poden ser canviants	Nre. de reunions Nre. de peticions Nre. de respostes.

ÀREA DE PREVENCIÓ FAMILIAR		
Informar sobre els programes i actuacions de prevenció a l'àmbit familiar que es duen a terme.	Informar a les AMIPA dels centres educatius sobre els programes oferits pel PMD.	Nre. d'ofertes Nre. de pares i mares Nre. centres educatius
	Oferir un punt d'informació sobre conductes addictives i un lloc on trobar un espai personal amb el tècnic encarregat del PMD.	Nre. de visites Nre. de resolucions Nre. de informacions.
Sensibilitzar i formar els pares i mares per tal que, involucrats adequadament en l'educació dels seus fills, siguin capaços de potenciar els factors de protecció que garanteixin el desenvolupament personal òptim	Promoure la implicació de les famílies i sensibilitzar els pares i mares de la importància del seu paper en l'educació dels seus fills, i de les conductes que tendran fora del domicili. Actuar com agents preventius.	Nre. de persones informades.
	Utilitzar les xarxes socials a disposició del PMD per oferir tallers i activitats dirigides als adolescents i les seues famílies.	Nre. de publicacions Nre. de visites
	Dissenyar tallers en què es treballi amb els menors infractors, amb mesures substitutives a la penalització que se'ls hagi imposat.	Nre. tallers Nre. de participants Nre. d'hores.

ÀREA DE CONTROL DE L'OFERTA		
Informar els titulars i treballadors dels locals d'oci nocturn sobre la normativa vigent quant a la venda, el consum i la publicitat d'alcohol i tabac.	Es portaran a terme programes d'informació de la normativa vigent, en relació a la venda, consum i publicitat de begudes alcohòliques i tabac, entre els venedors i expenedors d'aquestes substàncies: bodegues i locals d'oci nocturn.	Nre. de dispositius. Nre. de locals. Nre. de bodegues.
	Es repartiran cartells amb la normativa vigent perquè els locals d'oci nocturn i les bodegues les posin en un lloc visible i amb caràcter obligatori.	Nre. de locals informats Nre. de cartells entregats
Afavorir el compliment de la normativa vigent en matèria de control de la venda i consum de drogues.	Es portaran a terme inspeccions de manera regular i continuada en els establiments on s'exposin i/o consumeixin begudes alcohòliques i/o tabac, per aconseguir la normativa vigent.	Nre. d'inspeccions Nre. d'establiments
	Es comprovarà que s'acompleix amb la normativa vigent, recollida a l'article 42. (Normes de conducta) de l'Ordenança municipal de Sant Antoni, de tinença de cartelleria visible durant cada Inspecció i si no es compleix, es sancionarà.	Nre. d'establiments Nre. de sancions Nre. d'inspeccions
	La via pública serà objecte d'inspecció i vigilància, posant atenció especial als joves que facin botellades i consumeixin altres substàncies, casos en què es faran actuacions de forma immediata en matèria de prevenció i informació.	Nre. d'inspeccions Nre. de deteccions Nre. d'alertats
	Es promourà la coordinació entre la Policia Local i altres cossos de seguretat de l'Estat.	Nre. de reunions

ÀREA DE REDUCCIONS DE DANYS

Desenvolupar actuacions per reduir accidents de trànsit associats amb el consum d'alcohol i drogues.	Es realitzaran de forma continuada controls d'alcoholèmia i drogues, parant especial atenció als joves els caps de setmana i en festes del municipi.	Nre. controls Nre. positius Nre. negatius Nre. sancions Nre. persones
	Es desenvoluparan actuacions als tallers amb els joves infractors, mitjançant continguts relacionats amb els perills del consum d'alcohol i drogues relacionats amb la seguretat viària.	Nre. tallers Nre. assistents
	Es fomentarà la promoció de l'ús de transport alternatiu, així com l'assignació d'un conductor que no consumeixi, especialment entre els joves. Fomentar la coordinació amb autoescoles del municipi	Nre. material Nre. formacions Nre. autoescoles Nre. assistents

ÀREA DE FORMACIÓ I INVESTIGACIÓ		
Augmentar i actualitzar els coneixement relacionats amb la prevenció de drogodependències i altres conductes addictives per part dels professionals implicats en el desenvolupament de les actuacions plantejades en el PMD.	Es portarà a terme cursos de formació periòdicament, dirigits a tots els professionals municipals implicats en el PMD.	Nre. cursos Nre. assistents Nre. hores
Afavorir la formació i el reciclatge de monitors i mediadors en la prevenció de drogodependències i altres conductes addictives.	Es facilitarà l'assistència de professionals que desenvolupin la seua activitat laboral principalment amb la població infantil i juvenil, a cursos i formació organitzada pel PMD, així com per altres entitats, que puguin ser útils pel desenvolupament de les seues funcions.	Nre. professionals Nre. cursos
Avaluació en l'execució del IV PMD	Es portarà a terme una avaluació anual per analitzar i, si es necessària, reorientar les actuacions per aconseguir els objectius plantejats.	Nre. registres Nre. adaptacions Nre. objectius Dades avaluació anual.
	Quan finalitza la vigència de quatre anys d'aquest Pla, es portarà a terme una avaluació final que possibiliti valorar el assoliment dels objectius plantejats.	Nre. Objectius assolits Dades d'avaluacions anuals Dades de la memòria anual

ANNEX I

PROGRAMES

ÀREA DE PREVENCIÓ COMUNITÀRIA		
DIES MUNDIALS	OBJECTIUS - Sensibilització, informació i formació en matèria d'addiccions - promoció d'hàbits de vida saludable. - impulsar la participació de la ciutadania en les activitats.	DEPARTAMENT Tècnics del PMD i serveis socials, amb la col·laboració de AA.AA., NN.AA., AECC, etc.
PROGRAMA D'ACTIVITATS PREVENTIVES EN LES ESCOLES D'ESTIU MUNICIPALS	OBJECTIUS - Aprendre a comunicar-se de manera assertiva, gestió d'emocions, habilitats socials, identificació i gestió de conflictes, hàbits de vida saludable, etc...	DEPARTAMENT Tècnic del PMD, amb el suport dels monitors de temps lliure, en les escoles d'estiu municipals
ÀREA DE PREVENCIÓ ESCOLAR		
TALLERS DE PREVENCIÓ PER AL BON ÚS DE LES NOVES TECNOLOGIES	OBJECTIUS -Proporcionar informació objectiva dels riscos de Internet. - Donar eines de protecció pels menor en els riscos que poden trobar en la utilització d'internet.	DEPARTAMENT Tècnic del PMD, amb la col·laboració de les Escoles d'Estiu del municipi.
PROGRAMA PREVENCIÓ JOCS I APOSTES EN LÍNIA	- Prevenir conductes derivades del joc patològic. -Reduir i limitar hores de joc - Adquirir conductes de joc sa.	- Policia Referent, amb la col·laboració del PMD i serveis socials.
TALLERS DE PROMOCIÓ D'HÀBITS DE VIDA SALUDABLE	OBJECTIUS - Educar en hàbits de vida saludable als nens i nenes del municipi, i donar-li les eines necessàries per la presa de decisions.	DEPARTAMENT - Escoles d'estiu - Espai Jove - Tècnic del PMD
ACTIVITATS DE PREVENCIÓ DE CONSUM DE SUBSTÀNCIES I	OBJECTIUS - Informar, formar i sensibilitzar als joves per a fomentar	DEPARTAMENT - Tècnic de PMD -Escoles d'Estiu

CONDUCTES ADDICTIVES	actituds responsables davant el consum de drogues	
ÀREA DE PREVENCIÓ FAMILIAR		
ATENCIÓ PERSONALITZADA A MENORS I FAMÍLIES	OBJECTIUS -Proporcionar als joves del municipi un espai on expressar els seus dubtes sobre el consum de drogues	DEPARTAMENT PMD, amb la col·laboració de l'ESPAI JOVE
RECURS ESPECÍFIC D'ATENCIÓ A FAMÍLIES I JOVES EN RELACIÓ AL CONSUM DE DROGUES I CONDUCTES ADDICTIVES, I LA PROBLEMÀTICA DE SALUT MENTAL	OBJECTIUS - Xerrades als centres educatius en matèria de prevenció - Atenció individualitzada en relació als problemes de Patologia dual	DEPARTAMENT - Departament de Salut - Tècnic PMD - Associació de famílies de persones amb patologia dual
ÀREA DE CONTROL DE L'OFERTA		
POLICIA REFERENT	OBJECTIUS -Reduir la presència i el consum de drogues al carrer, vetllar per la seguretat dels adolescents del municipi i aplicar la legislació vigent en relació al consum en via publica	DEPARTAMENT - Àrea de Governació - Policia Local

ANNEX II

Definició de conceptes

- **Droga:** segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS) es tracta de tota substància que introduïda en un organisme viu per qualsevol via (inhalació, ingestió, intramuscular, endovenosa), és capaç d'actuar sobre el sistema nerviós central (SNC), provocant una alteració física i/o psicològica, l'experimentació de noves sensacions o la modificació d'un estat psíquic, és a dir, capaç de canviar el comportament de la persona, i que tingui la capacitat de generar dependència i tolerància en els seus consumidors.
- **Drogodependències:** estat psíquic i, de vegades, físic per l'acció recíproca entre un organisme viu i un fàrmac (droga), que es caracteritza per modificacions del comportament i per altres reaccions, que comprenen sempre un impuls irreprimible en prendre el fàrmac (droga) de forma continuada o periòdica per tal d'experimentar els seus efectes psíquics i, de vegades, per evitar el malestar produït per la privació.
- **Conductes additives:** es caracteritzen per la capacitat que tenen per produir gratificació immediata o alleujament d'algun malestar. Per això, és fàcil que acabin per generar dependència, és a dir, un patró de comportament desadaptatiu, que condueixi a un deteriorament global de la persona.
- **Prevenició:** el concepte de prevenició s'utilitza d'una manera molt genèrica, encara que és un concepte complex i s'han de tenir en compte moltes variables quan se'n parla. En termes generals i d'una manera molt simplista, es tracta d'avançar-se a un problema per evitar que aquest no es produeixi i, en el cas que succeeixi, tractar de minimitzar-lo i reduir-ne les conseqüències negatives; aquest seria el significat comú per tots els tipus de prevenició, però hi ha matisos i unes pautes d'intervenció diferents depenent del context en què s'utilitzi. Si es concreta el concepte de prevenició a les línies de les drogodependències, cal referir-se a la definició del glossari aportat per Alonso, Salvador i Sualves (2004), *"la prevenició de drogodependències és el conjunt d'accions i resultats de diferents dissenys d'intervenció dirigides tant per evitar l'inici d'un consum o reduir aquest*

consum un cop iniciat". Aquestes intervencions preventives s'han d'abordar des de tres components:

Individual: treballant directament amb la persona.

Familiar: amb el seu nucli d'amistats i família.

Ambientals: amb tot allò que ens envolta i que influeix directament o indirectament sobre l'usuari.

- **Addicció:** qualsevol activitat que la persona no sigui capaç de controlar, que comporta conductes compulsives i perjudica la seua qualitat de vida.
- **Addicció comportamental:** tot aquell comportament addictiu on no hi intervé una substància.
- **Trastorn addictiu:**
Ús: consum sense que ocasioni trastorns greus ni en el comportament, ni en la salut ni en les relacions socials o laborals.
Abús: consums freqüents i/o en grans quantitats dels quals se'n derivaran conseqüències físiques, psicològiques i/o socials.
- **Dependència:** el consum es converteix en l'estil de vida de la persona.
- **Tolerància:** necessitat de consumir una dosi cada vegada major per obtenir els mateixos efectes.
- **Síndrome d'abstinència:** conjunt de símptomes físics i psíquics que apareixen quan un addicte deixa de prendre la substància a la qual té dependència.
- **Reducció de danys:** estratègies d'intervenció dirigides a disminuir els efectes especialment negatius que poden produir algunes formes d'ús i abús de drogues i les patologies associades.
- **Reducció de riscos:** estratègies d'intervenció dirigides a modificar les conductes susceptibles d'augmentar els efectes especialment greus per a la salut associats a l'ús de drogues o comportaments addictius.

ANNEX III

Classificació de drogues i els seus efectes

	EFFECTES	A L'ORGANISME	AL COMPORTAMENT
ALCOHOL	A curt termini	Irritació de la mucosa estomacal. Trastorns de la visió, dels reflexos. Trastorns de l'equilibri i del pensament. Intoxicació aguda: embriaguesa, agitació.	Sensació d'eufòria i/o tristesa. Disminució de l'habilitat de conduir. Possibilitat d'actes violents.
	A llarg termini	Psicosis, encefalopaties, polineuritis... Dependència física.	Disminució del rendiment laboral. Agressivitat, irritabilitat. Conducta violenta.
TABAC	A curt termini	Augment del ritme cardíac i pressió arterial. Intoxicació aguda: tos, faringitis, mal de cap.	Disminució de la memòria i mal de cap. Possibilitat de càncer de pulmó, laringe.. Disminució del rendiment esportiu. Dependència física.
	A llarg termini	Disminució de la memòria i mal de cap. Possibilitat de càncer de de pulmó, laringe. Disminució del rendiment esportiu. Dependència física.	Dependència psíquica. Irritabilitat, ansietat.
CÀNNABIS (I DERIVATS)	A curt termini	Alè característic. Augment de les pulsacions. Enrogiment dels ulls. Sequedat de la boca. Disminució de la força muscular. Intoxicació aguda: tos, faringitis, mal de cap.	Dosis petites: alegria, parlar, riure... Dosis altes: confusió mental, ansietat...

	A llarg termini	Alteracions de la resposta immunitària. Bronquitis, càncer de pulmó. Dependència física moderada. Dependència psicològica.	Estat psicòtic. Pèrdua progressiva de memòria. Síndrome amotivacional.
--	-----------------	---	--

	EFFECTES	A L'ORGANISME	AL COMPORTAMENT
GHB (Gamma àcid hidroxibutíric: anestèsic depressor)	A curt termini	Eufòria, benestar, relaxació.	Verborrea.
	A llarg termini	Somnolència, tremolors, vòmits.	
Ketamina (Clorhidrat de ketamina. Anestèsic dissociatiu)	A curt termini	Dissociació (separació de la ment i el cos).	Al·lucinacions.
	A llarg termini	Perduda control moviments, pànic, angoixa.	Pèrdua de consciència.
Dissolvents i coles	A curt termini	Vertigen, embriaguesa, eufòria, confusió... Intoxicació aguda. Embriaguesa, il·lusions, diplopia. Risc de mort per accidents conductuals.	Trastorns de la percepció i del judici. Dificultat de la parla.
	A llarg termini	Malalties hepàtiques, cerebrals, renals i hemàtiques Gran tolerància. Letargia, depressió i irritabilitat.	Dependència psíquica. Deteriorament de la personalitat.
Opiacis (morfina, heroïna)	A curt termini	Indiferència al dolor. Supressió dels impulsos vitals. Respostes amb ira. Intoxicació aguda. Miosi, espasmes, edema, xoc, convulsions...	Sagrament total dels impulsos. Sensació de flotació. Instauració molt ràpida dependència.
	A llarg termini	Pèrdua de la fam, restrenyiment, impotència.	Depenen de personalitat de l'addicte.

		Amenorrea, endocarditis bacteriana. Hepatitis, abscessos. Dependència física (molt ràpidament)	Canvi d'amistats, robatoris, prostitució...
Barbitúrics (tranquil·litzants)	A curt termini	Repressor del SNC. Intoxicació aguda: de coordinació, coma...	Disminueixen l'ansietat. Desinhibició. Afecten la conducció.
	A llarg termini	Dependència física. Tolerància barrejada amb l'alcohol. Síndrome d'abstinència important.	Ansietat, irritabilitat. Risc de suïcidi. Dependència psíquica molt important. Deteriorament psicològic.

	EFFECTES	A L'ORGANISME	AL COMPORTAMENT
Amfetamines i cocaïna	A curt termini	Estimulants: disminució del cansament i de la fam. Intoxicació aguda: midriasi, sequedat, suor, tremolors, espasmes, convulsions, deliri paranoide. Crisi hipertensa, accidents cardiovasculars.	Euforitzants: sensacions de claredat i agilitat mental. Fuga d'idees. Verborrea.
	A llarg termini	Malalties pulmonars, cardiovasculars ... Síndrome d'abstinència amb ansietat.	Depressió en deixar la substància.
Drogues de síntesi (èxtasi, Venus, 2-CB...)	A curt termini	Excitació del SNC similar a les amfetamines. Intoxicació aguda: nàusees, suor, atàxia... Complicacions cardiovasculars. Desaparició de l'autocrítica i fatiga. Confusió mental i manies persecutòries.	Eufòria i excitació, desvetllament. Augment transitori de la satisfacció sexual. Sensacions d'omnipotència.
	A llarg termini	Lesions neurològiques i cardíques. Lesions hepàtiques i renals. Efectes sobre la immunitat.	Irritabilitat, agressivitat. Possibilitat quadre psicòtic paranoide.

		Deteriorament de les relacions sexuals. Deteriorament del rendiment intel·lectual.	Depressió i apatia.
Dietilamida de l'àcid d-lisèrgic (LSD)	A curt termini	Hiperactivitat autonòmica, excitació SNS. Intoxicació aguda: midriasi, suor, espasmes, deliri paranoide.	Al·lucinacions, distorsió de la realitat. Despersonalització corporal ("viatge")
	A llarg termini	Crea tolerància.	Experiències de "flashback"